

lucie.cesalkova@gmail.com

konzultace : liché pondělky 12.30-14.00

DĚJINY UVÁDĚNÍ FILMU V NE-KINOVÉM PROSTŘEDÍ

REKAPITULACE ORGANIZAČNÍCH ZÁLEŽITOSTÍ

ROZDĚLENÍ DO SKUPIN

SK 1	SK 2	SK 3	SK 4	Sk 5
Lenka Gorecká	Markéta Svitáková	Branislav Cívik	Iva Prchalová	
Martin Zeman	František Topinka	Matěj Šonka	Lukáš Krejčík	
	Ľuboš Bišto	Jana Glocarová		
		Petr Knepr		

OSNOVA LEKCE

1. prostředí uvádění filmů v raném období
2. proměna : rozmach stálých kin, narativní integrace
3. první polovina 20. století + uvádění filmů kulturními institucemi
 - a. vědecké společnosti a spolky
 - b. film v kasárnách
 - c. muzeum
 - d. kostel
 - e. škola

ANĀ KULTURA UVĀDĚNĪ FILMU

FILM SOUČĀSTĪ JINĚHO PROGRAMU

vaudeville

ROZLIČNĀ PROSTŘEDĪ

výstavy

trhy

radnice

kostely

restaurace

PUTOVNĪ KINEMATOGRAFY

RANÁ KULTURA UVÁDĚNÍ - LOKÁLNÍ SPECIFIKA

BRITÁNIE

„penny-gaff theatre“ (divadlo+tančírna)

LONDÝN

BRISTOL

ČESKÉ ZEMĚ

Karlovy Vary – červen 1896 Casino
dále Brno, Ústí nad Labem

1.etapa výjimečnosti – kinematograf jako technologická novinka
hotely, luxusní salónky restaurací, mnohdy večery jen pro zvané

2.etapa zevšednění – kinematograf nejčastěji formou putovní produkce

Hotel U Saského dvora v Praze
na Hybernské ulici

+

inzerát představení podzim 1896

Hotel „u saského dvora“ v Praze, Hybernská ulice.

Živé fotografie
představené

Kinematografem
pánů **Auguste & Louis Lumière z Lyonu.**

Každý týden nové obrazy ze všech dílů světa.

Důležitá poznámka Pánové Lumière z Lyonu jsou jediní vynálezci praveho a skutečného „Kinematografu“, který v celém světě dosáhl bezpříkladného úspěchu.

Ve Vídni (I, Kärntnerstrasse 39) počil dne 17. dubna 1896 Jeho císař a král. Apoštolské Veličenstvo císař František Josef I. „Kinematograf“ pánů Lumière Nejvyšší návštěvou a byl dotýdný podnik od veškerých členů panovníckého domu několikrát navštíven a vzdána mu písná chvála. 1637

Veškeré dosud ukazované padělky jsou nedostatečné oproti dokonalosti a bohatému střídání pánů Lumière představených předmětů.

Představení denně od 10 hod. ráno do 9 h. večer. Vstupné 20 kr., děti 10 kr.

Hotel „u saského dvora“ v Praze, Hybernská ulice.

Divadlo Variété.

Dnes v sobotu dne 7. listopadu 1896

velké představení specialit.

Otevření pokladny o 7. hod. Začátek o 8. hod.

Edisonův ideál

Kinematograf

Živoucí fotografie.

Sensační! Sensační!

Výtah z bohatého programu:

Tanečnice v závitkovém tanci, američtí boxeři, výjev na ulici, boulevard Italien v Paříži, tanec se slunečníky (2 dámy), kovárna, bouřlivé moře, výjev lásky a t. d.

Dále vystoupí: Hackera-Lestera, akrobatických velocipedistů bratři Schwarzů, urodilců divadla Variété. Dále vystoupí veškerého, sensačním způsobem přijatého ensemblu.

Zítřka v neděli 3 velká představení o půl 4. h. odpoledne a o 8 hod. večer.

Odpoledne nezkrácený program. — Bližší vývěsky.

Pouze jen krátký čas. Úplně nové. Sensační.

Grand Hotel, Orlí sál.

Živá příroda v slově a obraze.

Obrazy v přírodních barvách s doprovodem původního Edisonova fonografu. — Hudba, zpěv a přednášky bez sluchátek pro veškeré občanstvo dobře a důkladně slyšeti.

Program má 15 čísel.
Za krátký čas fonografem se též české přednášky přijímají před obecnstvem a ihned opakovati budou.

Ještě nikde předvedeno.

Vstupné 25 kr., pro děti 10 kr. Listky pro rodinu (5 osob) 1 zl.

Emile Joffé & Co.
de Paris.

7376

ROZMACH STÁLÝCH KIN + „NARATIVNÍ INTEGRACE“

okolnosti vzniku stálých kin:

- stížnosti na morálku představení – snižování statusu filmu - možnost kontroly a regulace (prostředí z bezpečnostních důvodů, obsahu filmů s ohledem na morální aspekty)
- nutnost standardizace a normalizace techniky a metod předvádění – usnadnění oběhu kopií (model půjčování nahrazuje model kupování)
- paralelní tendence – posun od kinematografie atrakcí ke kinematografii narativní integrace = postupný posun k formátu celovečerního fikčního filmu jako dominantního kusu filmového programu
- první stálé kino v českých zemích fungovalo od 25. prosince 1906 (Brno: Doretův dvůr: The Royal Bio co.)
- etapa posunu ke stálým kinům v českém kontextu = období let 1907 až 1914

PŘESUN KRÁTKÝCH FORMÁTŮ MIMO STÁLÁ KINA

FCE

vzdělávací, poučná

KONTEXT PROGRAMU

přednáška, beseda

KOMERČNÍ ASPEKT

nízký/ žádný poplatek

SOCIÁLNÍ ASPEKT

elita, členství, kolektiv spřízněných

TECHNICKÉ PŘEDPOKLADY

nákup/ výpůjčka projektoru a plátna

PROJEKCE VĚDECKÝCH SPOLEČNOSTÍ A JINÝCH SPOLKŮ

příklady

sdružení mediků,

chemiků,

inženýrů,

přírodovědců,

astrologů,

ženské spolky,

myslivci,

sokolové,

lyžaři

představení uzavřená (soukromá)

x veřejná

PROGRAM SPOLKOVÝCH PROJEKČÍ

astronomické večery

Trip to the Moon, 1932

skautské/ sokolské projekce

On the Trail, 1917

dámské spolky

Emancipation of Women, 1930

osvětové projekce

The Mystery of Marriage, Marry Field, 1931

SPECIFICKÝ PŘÍPAD – FILM V KASÁRNÁCH

Britain's Effort, Lancelot Speed, 1917

KINEMATOGRAFIE VS. MUZEUM

první projev zájmu muzeální instituce o kinematografii

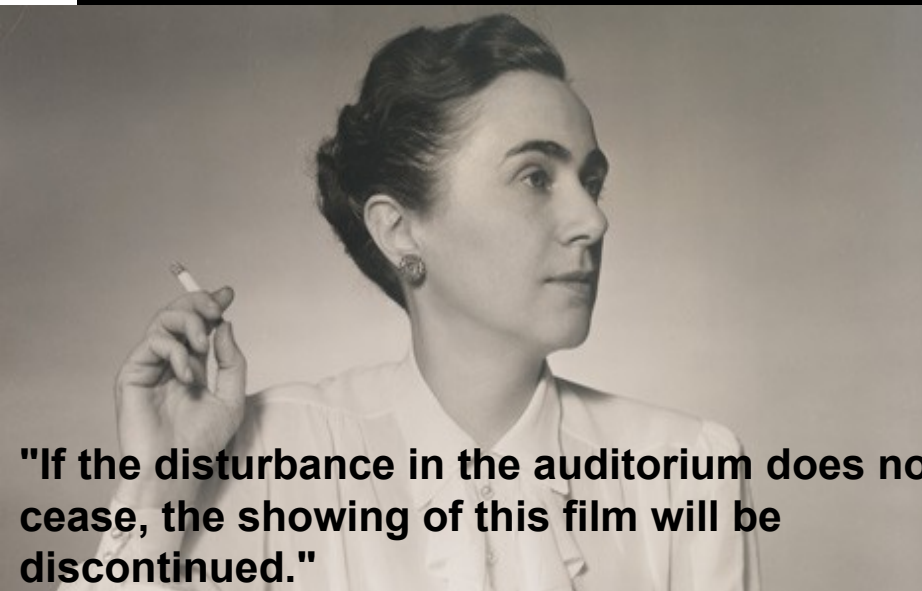
Museum of Modern Art (MoMA) New York 1935

Film Library

Iris Barry

- film jako fenomén, který lze sbírat
- film/kinematografie jako fenomén s vlastní historií
- přesvědčení o nutnosti promítat filmy mimo okruh komerčních kin i poté, co ztrácejí komerční potenciál
- zasazování promítaných snímků do kontextu (sociologické, politické, estetické hledisko)
- vytváření kánonu hodnotných děl (film jako umění)

[The Unholy Three, Tod Browning,](#)

"If the disturbance in the auditorium does not cease, the showing of this film will be discontinued."

1925

KINEMATOGRRAFIE A PROMÍTÁNÍ V KOSTELE

katolické země – extrémní příklad zájmu církev o film a uvádění filmu: BELGIE

klíčová instituce :Katolická filmová akce (Catholic Film Action)

vznik 1933

kontrola celého systému:

síť kin, cenzurní komise, tisk a propagační nástroje, časopisy a další publikace, síť místních filmových aktivistů a organizací

1912

více jak 50 míst, kde katolíci pravidelně pořádali filmová představení zpravidla farní sály, sály přidružené k farním školám

1932

přes 500 podobných míst

program

- a. projekce v rámci kázání: doplňkový krátký film s církevním námětem
- b. projekce separátní : morálně výchovné snímky, biblické náměty apod.

příklady snímků uváděných v kostelech

Pašijové hry, Německo 1920

Církevní obřad, Brugy 1925

KINEMATOGRAFIE VS. ŠKOLA

tendence vzdělávání filmem

- specializované produkční jednotky
- technické předpoklady – úzkoformátový film
- školení učitelů

výzkumy dětského diváka – film ve vztahu k pozornosti a paměti

teoretický didacticismus x praktická tendence vyjít vstříc dětskému recipientovi

příklady školních filmů

Apes, 1940s

Butter Making, 1940s

Britský systém uvádění REKLAMNÍHO FILMU mimo kina

společnost Western Electric

filmově-reklamní akce oslovující konkrétní demograficky vymezené skupiny diváků

pronajaté sály v regionálních městech

reklamy v rámci komponovaných programů

- písničkový skeč z filmu
- animovaná groteska
- reklamní/ propagační film

příklad programu:

1. písničková část

Shirley Temple, Curle Top (Irvin Cummings, 1935); Animal Crackers in My Soup

2. animovaná groteska

Krazy Kat, Searching for Santa (Bill Nolan, 1925)

3. reklamní/ propagační film

Daimler AC Engine

SHRNUTÍ

vznik ne-kinových okruhů motivován vytlačení krátkometrážního filmu z běžných kin

zájem o předvádění krátkých filmů – společenské elity a autoritativní instituce

náplň programu osvětová, vzdělávací, případně reklamní = fce poučná + přesvědčovací

prostory: spjaté s institucemi

typ představení: edukativní (doplňkové materiály, doprovodné vysvětlování)
= divácký modus : nastavení na autoritativní výklad informací, „hodnotný“
program